

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Росица Димитрова Бечева,
Нов български университет,

за дисертационния труд на **Уанг Бо (Wang Bo), F 101488**,
професионално направление 8.3 Музикално и танцово изкуство,
докторант в Нов български университет,

на тема:

**Вокална интерпретация на избрани песни от Франц Шуберт, Рихард Щраус,
Габриел Форè и Цин Джу, Хуан Дзи, Ли Ингхай: сравнително изследване
от гледна точка на певеца**
(Vocal Interpretation of Selected Songs by Franz Schubert, Richard Strauss, Gabriel
Fauré and Qing Zhu, Huang Zi, Li Yinghai: a Comparative Study from a Singer's
Perspective)

за присъждане на образователна и научна степен „доктор”

Научен ръководител: проф. д-р Милена Шушулова-Павлова

Вокален ръководител: д-р Наталия Афеян

Биографични данни:

Образование и обучение: 2011 – Бакалавърска степен по музикално изпълнителство (Белканто) в *Inner Mongolia University, School of Art, Department of Music*, 2016 – Магистърска степен по Камерна Музика (*Vocal Chamber Music*) в Националната музикална консерватория в Ровиго, Италия (*National Conservatory of Music "F. Venezzе"*), 2019 - *Advanced Studies in Opera Performance* - при проф. Хидеми Кикучи в *Musashino Academia Musicae*, Япония.

Уанг Бо (Wang Bo) концертира активно, участва в национални и международни състезания: 2011 - High Soprano Singer, Bailing Choir of the School of Art, Inner Mongolia University, 2012 - Солист в Концерт за класическа музика на Международния студентски музикален фестивал в Перуджа, Италия.

Участва в различни национални и международни конкурси, печели награди: 2011 - Златен медал от 6th World Choir Games. По време на периода на обучение - 2012-2016г. в Национална музикална консерватория "F. Venezzе" в Ровиго, Италия, има активно участие като асистент – преподавател; през 2014г. е препоръчана от училището като солист за участие в турне (концерти с произведения на значими немски композитори), организирано от всички музикални академии в региона Венето (столица: Венеция), като единственият китайски певец – изпълнител. През периода 2016 – 2020 като сопрано солист в Пекин/Вътрешна Монголия, Китай, участва в различни концертни изпълнения и певчески конкурси. През 2017г., стига до полуфиналите в категорията за камерна музика в "8th National Opera and Vocal Competition for Higher Art Institutions" и "2nd International University Student" и печели

награда за отлични постижения. През 2017г. е квалифицирана като финалист в Китайската дивизия на Международния вокален конкурс Dakli в област Харикоре. През 2017г. е поканена от организаторите да участва във Втория музикален фестивал на Учителския колеж в Баотоу и изнесе самостоятелен концерт по време на фестивала. През 2020г. печели наградата за отлично представяне в China Selection Competition на Международния оперен конкурс в Ню Йорк, 2020.

От 2020 – до момента, Уанг Бо (Wang Bo) е докторант в Нов български университет, София, България.

Съдържание на дисертационния труд

Дисертационният труд е с обем 97 страници, а структурата му обхваща: Резюме, Увод, четири глави, Заключение и Приноси, Препратки (I. Библиография – общ брой 32 заглавия на латиница, II. Цитирана литература – 8 цитирани източници).

Резюмето въвежда в темата на изследването.

Насочвайки вниманието към художествената песен като жанр, авторът на изследването изтъква: „художествената песен като престижен жанр в класическата вокална музика, е високо ценена от векове. Ето защо изпълнителското майсторство на художествени песни изисква изкусни технически умения и високо ниво на култура и музикална грамотност от страна на изпълнителя. Като проследява историческите процеси в западната и китайската музика, анализира положителните и отрицателните влияния и сравнява естетиката на музиката на Изток и Запад, дисертацията подчертава значението на художествените песни за развитието на съвременната китайска музика.“

В **Увода** е изведена основната *цел на изследването*: представяне вокална интерпретация на избрани песни от Франц Шуберт, Рихард Щраус, Габриел Форè и Цин Джу, Хуан Дзи, Ли Ингхай: сравнително изследване от гледна точка на певеца.

В тази връзка, дисертацията си поставя за цел да даде на читателите от други страни представа за развитието на китайските художествени песни, „да подчертае тяхната уникалност, както и да стимулира интереса към богатия гоблен на китайското художествено изразяване.“ „Крайната цел на това изследване е да подобри разбирането и анализа на художествените песни в межкултурен контекст.“

Авторът на разработката насочва вниманието към естетиката на китайската вокална култура и западната вокална култура, използваните подходи на музикално изразяване, като изтъква, че: „тази теза се простира от изучаването на художествените песни до еволюцията на естетическите концепции в източните и западните традиции. Чрез цялостно разглеждане на различията в музикалната естетика тя осигурява по-задълбочено разбиране на емоционалното изразяване в художествените песни. Сравнителният анализ на композиционните и естетическите стилове на източните и западните художествени песни не само повишава естетическата грамотност на изпълнителя, но и служи като мост за комуникация между композитори и публика“. Това от друга страна ще даде възможност на вокалните изпълнители да представят „аргументирани лични интерпретации, основани на изискванията на различните среди и публики“.

По отношение използваната методология и подходи на изследване, се пояснява, че в настоящата дисертация основен метод на изследване е сравнителният метод, в изследването първо се разглеждат разликите в естетическите търсения между китайската и западната култура

В хода на изложението са представени и *задачите* :

- сравнително проучване на трима китайски и трима западни композитори – като фокусът е върху развитието на художествените песни в Китай. Сравненията по двойки имат за цел изследване разликите между китайските и западните художествени песни, проучване по-нататъшното развитие на китайските художествени песни;
- изследване историята на естетиката в двете култури – китайската и западната, разглеждане влиянията, оформили сегашните им музикални стилове, проследяване еволюцията на естетическите идеологии;
- изследване емоционалните характеристики, „особено съдържаните емоционални изрази и емоционално завладяващите лирични експресии, преобладаващи в западната класическа вокална музика“;
- проучване естетиката на традиционната китайска музика, а във връзка с това, провеждане на паралелни сравнения с други традиционни китайски форми на изкуство, за придобиване представа за китайското разбиране за музикална естетика в по-широкия контекст на традиционната култура;
- за осигуряване на теоретична основа за последващото сравнително изследване на три двойки китайски и западни композитори - анализирани приликите и разликите, използвайки композиционните стилове и музикалната естетика като отправни точки;
- извършване на подробен анализ на три композиции от всеки китайски композитор – с цел придобиване на по-задълбочено и деликатно разбиране за развитието на китайските художествени песни;
- дефиниране на интерпретационни проблеми, обобщения и изводи.

Глава 1. Кратко въведение в традиционната китайска естетика, е исторически поглед към разбиранията за философското мислене в древен Китай – в периода 6 век пр.н.е. - 2 век пр.н.е., философската система на традиционната китайска култура. Пояснява се, че: "Стоте школи на мисълта" оказват важно влияние върху развитието на китайската политическа мисъл и правна система, както и върху културата, изкуствата и образованието. С течение на времето те се превръщат в разнообразна социална сфера на развитие.“

Изследователското внимание се насочва към: Бронзовата епоха, Китайската калиграфия, Китайската естетика в контекста на етичната и моралната идея, сферата на архитектурата, литературата, изобразителните изкуства, традиционната китайска музика, позицията на будистката култура в Китай.

За мен с особена важност са текстовете, разглеждащи корелацията: естетика–изкуства – култура. Авторът на разработката пояснява, че: „таоти, драконът и фениксът като въображаеми митични същества, се превръщат в представителни модели за извайване в бронзовото изкуство, поставяйки началото на яркия естетически стремеж на китайския народ в изкуството.“ „Изкуството на китайските йероглифи се развива

успоредно с бронзовото изкуство, формирайки уникална китайска художествена форма, обхващаща калиграфията и естетиката.“ Китайската естетика в контекста на етичната и моралната идея е представена чрез идеите на конфуцианството и даоизма. В тази глава са представени и характерни за изобразителното изкуство, музиката, литературата подходи, художествени концепции в китайското изкуство.

В Глава 2. Кратък преглед на западните исторически форми на изкуството, изследователският поглед се насочва върху началото на европейската музика – древногръцката естетика, пресечната точка на естетическата мисъл: чувствителност и рационалност в музиката, синтезът на естетиката в музиката, а в по-широк план към ролята на музиката в социален аспект.

В Глава 3. Сравнение между китайската и западната естетика, са представени основни аспекти на западното изкуство и естетика, китайското изкуство и естетика, а в тази връзка еволюцията на китайската музика, утвърждаването на определени философски и естетически тенденции.

Глава 4. Сравнение на композиторите от Западния романтизъм и съвременните китайски композитори, бих искала да открия като приносна. В тази глава е направена съпоставка и подробен анализ на различията и общите черти по отношение на музикалната естетика, музикалния език и стилистика, композиционната техника в произведенията на три двойки композитори: Франц Шуберт и Цин Джу, Рихард Щраус и Хуанг Дзъ, Ли Инхай и Габриел Урбен Форé.

Научноизследователското отношение на автора на разработката и личния опит на дисертантката като певец - интерпретатор, намират отражение в направените анализи и съпоставки – което е с особена важност за целите на изследването.

В Заключение и Приносите са представени най-важните изводи и обобщения от отделните части на изследването, приносните моменти, препоръките, опорните моменти с особена важност:

„С тази дисертация се стремя да допринеса за интердисциплинарните изследвания на художествените песни и да осигуря по-добър методологически подход за всички, които се обучават в класическо пеене, с цел за да изучават по-ефективно художествените песни.“

Значимост на изследвания проблем в научно и научно-приложно отношение

- Представена е собствена методология по отношение вокалната интерпретация на избрани песни от композиторите Франц Шуберт, Рихард Щраус, Габриел Форé и Цин Джу, Хуан Дзи, Ли Ингхай

Степен на познаване на състоянието на проблема и съответствие на използваната литература

Докторантката ползва достатъчно информационни източници, позоваването върху които е коректно.

Приноси на дисертационния труд

Приемам изведените от докторантката приноси на труда, между които: „Приносът на тази дисертация е вложен в систематичното обобщаване на естетическите

характеристики на различни аспекти на традиционното китайско изкуство като калиграфия, живопис, архитектура и др., както и в извеждането на тяхната връзка с музиката въз основа на система от естетически характеристики.“

Оценка на съответствието на автореферата с основните положения и приносите на дисертационния труд

Авторефератът в обем от 19 страници предава характера на докторската работа.

Публикации по темата на дисертационния труд

Докторантката има достатъчно на брой публикации и концерти върху докторската теза.

Публикации и концерти върху докторската теза:

1. 7.11.2021.11:00 дворец на културата музикално фойе - Камерен оркестър“Орфей”
2. 15.11.2021,15:00 NBU gallery - Androniki Antonio and WangBo' Concert
3. 18.5.2022,Музей“Борис Христов” - XVIII Фестивал на изкуствата “Борис Христов” Музикален маратон
4. 17.6.2022,"Prof.Raina Mihailova"Hall - Andiana Bytyci-Ismajli and WangBo's concert
5. 26.09.2022,зала 506,корпус1, НБУ, СЕДМИЦА ЗА ОРИЕНТИРАНЕ НА СТУДЕНТИ Класически концерт
6. 13.10.2022,Китайски културен център, Камерен концерт на студенти и докторанти от програма "Музика" на Нов бугарски университет
7. 10.12.2022,Китайски културен център, Гласове от Изтока на среща със Запада
8. 8.5.2023,ul. "Knyaz Boris I" 146, 1000 Sofia Center, Sofia,Concert in Catholic Church
9. 12.6.2023,Китайски културен център, concert

Мнения, препоръки и бележки

Нямам.

В заключение:

Давам своята положителна оценка за дисертационния труд на Уанг Бо: Вокална интерпретация на избрани песни от Франц Шуберт, Рихард Щраус, Габриел Форè и Цин Джу, Хуан Дзи, Ли Ингхай: сравнително изследване от гледна точка на певеца (Vocal Interpretation of Selected Songs by Franz Schubert, Richard Strauss, Gabriel Fauré and Qing Zhu, Huang Zi, Li Yinghai: a Comparative Study from a Singer's Perspective), във връзка с носените от него приноси с научни и приложни качества. Считаю, че дисертационният труд на докторантката изцяло отговаря на изискванията за получаване на образователна и научна степен „доктор” по професионално направление 8.3. „Музикално и танцово изкуство” по Закона за развитие на академичния състав на Република България и предлагам на уважаемото научно жури тя да й бъде присъдена.

03.06.2024, София

доц. д-р Росица Бечева